

Informatie voor het maken van een Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)

Per 1 augustus 2017:

Ouders hebben inspraak in het handelingsdeel van het ontwikkelingsperspectief!

De Eerste Kamer heeft op 7 februari 2017 ingestemd met het wetsvoorstel om ouders instemmingsrecht te geven op het handelingsdeel van het ontwikkelingsperspectief.

Met de nieuwe wet wordt het zogenaamde handelingsdeel van het ontwikkelingsperspectief met ingang van 1 augustus 2017 afhankelijk van de instemming (ondertekening) van ouders.

In dit handelingsdeel staat welke ondersteuning de school wil organiseren voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte, om het gewenste ontwikkelingsperspectief te behalen. Momenteel voeren scholen hier zogenoemd Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) over met ouders.

Nuttige link:

<https://www.poraad.nl/nieuws-en-achtergronden/handreiking-ontwikkelingsperspectief-in-het-basisonderwijs-beschikbaar>

Wanneer een Ontwikkelingsperspectief (OPP)?

De Wet passend onderwijs verplicht reguliere basisscholen vanaf 1 augustus 2014 om een OPP op te stellen voor alle leerlingen voor wie een beroep wordt gedaan op extra ondersteuning. Extra ondersteuning is daarbij gedefinieerd als alle ondersteuning die via het samenwerkingsverband loopt en waarvoor het samenwerkingsverband middelen toewijst. Maar ook voor leerlingen die binnen de basisondersteuning vallen, kan het soms wenselijk zijn een OPP op te stellen.

Verder zijn scholen verplicht een OPP op te stellen voor alle leerlingen in het (voortgezet) speciaal onderwijs, praktijkonderwijs en speciaal basisonderwijs.

Bij dyslexie of kortdurende remedial teaching geen OPP nodig!

Scholen hoeven geen OPP op te stellen voor leerlingen die hulp krijgen vanuit het gewone (basis)ondersteuningsaanbod, zoals bijvoorbeeld dyslexie of kortdurende remedial teaching*.

***Remedial teaching** wil zeggen dat er ondersteunende hulp gegeven wordt aan leerlingen met een bepaalde leer- of gedragsprobleem/stoornis. Deze hulp is afgestemd op de speciale hulpvraag van de individuele leerling en is gericht op het leerproces. Vaak gaat het om taal of rekenen.

Hoe wordt het OPP opgesteld?

De school schrijft jaarlijks op welke ontwikkeling de leerling maakt en informeert de ouders hierover. Als de ontwikkeling sneller of langzamer verloopt, past de school het OPP aan. Dit gaat altijd in overleg met de ouders. Voor het opstellen zijn een aantal afspraken gemaakt zoals:

- het afstemmen en samenwerken met de leerling en zijn/haar ouders;
- een aanbod plannen voor het komende schooljaar;
- uitgaan van hoge en realistische verwachtingen, binnen de mogelijkheden van de leerling;
- zoeken naar mogelijkheden die de ontwikkeling en het leren voor de leerling makkelijker maken;
- onderwijs gericht op de hele groep, met voor sommige leerlingen extra hulp door bijvoorbeeld meer uitleg en meer leertijd;
- steeds de ontwikkeling van de leerling blijven volgen en bijstellen als dat nodig is;
- het ontwikkelingsperspectief is een handleiding voor de leerkracht en ook voor speciale begeleiding buiten de school;
- het OPP wordt gebruikt bij schoolwisseling en verwijzing naar het speciaal (basis)onderwijs of naar het voorgezet (speciaal)onderwijs;
- het OPP is onderdeel van het onderwijskundig rapport en/of het Groeidocument.

IQ-test nodig voor een OPP?

Het OPP blijkt in de praktijk nogal wat vragen op te roepen. Zo vraagt men zich af of het vooraf verplicht is een IQ-test af te nemen voor het opstellen van een OPP.

Het formele antwoord luidt:

Het is van belang om in te schatten of de school ontwikkelingsperspectieven voor de betreffende leerlingen heeft bepaald en of deze voldoende onderbouwd en realistisch zijn. Het raadplegen van externe deskundigheid, waarbij overleg binnen het samenwerkingsverband, met de schoolbegeleider, met de eigen orthopedagoog of psycholoog is daarbij het meest voor de hand liggend. De inspectie eist hierbij overigens in het regulier basisonderwijs geen IQ-onderzoek (maar is wel handig voor de onderbouwing).

Er moet altijd een onderbouwing gegeven worden waarom een kind niet tot prestaties (op het gewenste niveau) komt. Didactische gegevens (toetsuitslagen) zijn dan niet genoeg. Het gaat nadrukkelijk om kindkenmerken als verklarende factor.

De school moet wel kunnen aantonen dat de achterstand is veroorzaakt door kindkenmerken en niet door tekortschietend onderwijs. De inspectie acht dit essentieel bij de beslissing om over te gaan tot een OPP.

Enkele voorbeelden:

- Als een leerling dyslexie heeft, is een dyslexieverklaring als onderbouwing voldoende (en is een afzonderlijke IQ-test niet meer nodig).
- Als een leerling een angststoornis heeft (o.i.d.) is een IQ-test ook niet nodig. Maar wel een onderbouwing waaruit blijkt dat de leerling ernstig belemmerd wordt door deze stoornis.
- Als een leerling net uit het buitenland komt en de taal niet machtig is, is een IQ-test ook niet nodig (maar wel vaak een eigen taalleerlijn).
- Als een leerling beperkte capaciteiten heeft (IQ<75), moet een school dit wel kunnen onderbouwen. Hiervoor is het afnemen van een WISC/NIO (IQ-test) dan wel weer van belang.
- Resultaten van de NSCCT (Niet Schoolse Cognitieve Capaciteiten Test, capaciteit <70) mogen inmiddels ook gebruikt worden.

Een IQ- test behoort te voldoen aan de criteria van COTAN. Als de test ouder is dan twee jaar moeten de gegevens als verlopen worden beschouwd.

Ontwikkelingsperspectief uitwisselen met BRON:

Met ingang van 1 augustus 2015 is de wet 'Registratie van leerlingen met een ontwikkelingsperspectief in het basisregister onderwijs' in werking getreden. Daarom dient de school de registratie van het OPP uit te wisselen met BRON.

De school registreert hiervoor de ingangsdatum van het ontwikkelingsperspectief en, indien van toepassing, de einddatum. Ontvangt een leerling op een later moment opnieuw extra ondersteuning, dan dient de school dit opnieuw te registreren en uit te wisselen met BRON. Bij een leerling kan dus meer dan één registratie van het OPP worden geregistreerd, maar niet gelijktijdig.

Volgens richtlijnen van de inspectie dient de school voor een leerling voor wie de school extra financiering ontvangt vanuit het samenwerkingsverband een OPP op te stellen en dit bij BRON aan te melden. Dus ook voor de leerlingen die een OOA hebben gekregen. In de toekenningsbrief die de school van het Dienstencentrum krijgt staat de Bronperiode vermeld, bijvoorbeeld 4 sep 2018 t/m 23 feb 2019. Dit moet dus in Esis/Parnassys ingevuld worden.

<https://www.poraad.nl/nieuws-en-achtergronden/registratie-ontwikkelingsperspectief-in-bron-verplicht>

Welke leerlingen hoeven geen eindtoets te maken?

Nuttige link: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/toelating-middelbare-school/vraag-en-antwoord/welke-leerlingen-hoeven-geen-eindtoets-te-maken>